

Limba și literatura română

Ghid complet pentru
Evaluarea Națională 2026

- clasa a VIII-a -

Teste	4	Atributul	245
NOȚIUNI DE TEORIE ȘI EXEMPLE		Realizarea propozițională: atributiva	246
Lectură	202	Complementul direct	246
Textul literar	202	Realizarea propozițională: completiva directă	247
Textul epic	202	Complementul indirect	247
Textul liric	203	Realizarea propozițională: completiva indirectă	247
Textul dramatic	207	Complementul prepozițional	248
Tipuri de texte literare	207	Realizarea propozițională: completiva prepozițională ..	248
Textul nonliterar	209	Circumstanțialul de loc	248
Tipuri de texte nonliterare	209	Realizarea propozițională: circumstanțiala de loc	249
Textul multimodal	210	Circumstanțialul de timp	249
Redactare	211	Realizarea propozițională: circumstanțiala de timp	250
Textul. Planul de idei	211	Circumstanțialul de mod	250
Rezumatul. Transformarea vorbirii directe în vorbire indirectă	212	Realizarea propozițională: circumstanțiala de mod	251
Redactarea diferitelor tipuri de texte	213	Circumstanțialul de cauză	251
Stilul	216	Realizarea propozițională: circumstanțiala de cauză ..	252
Respectarea normelor de ortografie și de punctuație ..	217	Circumstanțialul de scop	252
Elemente de construcție a comunicării	219	Realizarea propozițională: circumstanțiala de scop (finala)	252
I. Ortografie și ortoepie	219	Interculturalitate	253
II. Vocabular	221	Carte românească de învățătură: de la prima carte tipărită la cartea digitală	253
III. Variație stilistică	223	Începuturile scrierii în limba română	254
IV. A. Morfologie	224	Identitate personală. Identitate națională.	
Verbul	224	Diversitate culturală și lingvistică	254
Substantivul	228	Despre limba și cultura țărilor din vecinătatea României.	
Articolul	229	Limba română în Europa; comunitatea lingvistică a vorbitorilor de limbă română de pretutindeni	254
Pronumele și adjectivul pronominal	230	Cultura populară. Valori ale culturii populare în spațiul românesc	254
Adjectivul	236	Elemente de mitologie românească	256
Numeralul	237	Modele comportamentale în legendele greco-romane (în textele literaturii universale)	256
Adverbul	238	Relații culturale constructive. Noi și ceilalți.	
Prepoziția	239	Contacte culturale	256
Conjuncția	239	Valori culturale românești în lume	256
Interjecția	240	Valori culturale/morale	256
IV. B. Sintaxă	240		
Enunțul. Propoziția	240	FIȘE DE LUCRU	
Tipuri de enunțuri	241	Lectură	259
Relații sintactice	241	Redactare	265
Construcții sintactice	242	Elemente de construcție a comunicării	271
Apoziția	244	Interculturalitate	287
Funcții sintactice și realizări propoziționale	244		
Predicatul	244		
Subiectul	245		

Testul 1

10 puncte din oficiu

Subiectul I

70 de puncte

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

TEXTUL 1

Într-un oraș mare, pe o stradă largă, la etajul al treilea al unui bloc albastru, locuia o fetiță. Nu era nici prea înaltă, nici prea scundă. Culoarea părului ei era de un castaniu care vara bătea spre galben, iar toamna, spre roșcat. Poate că era un pic cam slăbuță, dar nu s-ar zice nici că era slabă de s-o ia vântul pe stradă. Fața îi era rotundă și ochii, căprui. Cel mai mult îi plăcea să citească, să asculte muzică, să se uite la filme, să deseneze, să se joace cu mingea, să sară coarda și să facă biscuiți cu ciocolată. Jocul care îi plăcea cel mai mult și pe care îl juca singură era acela de a ghici forme cunoscute în norii de pe cer. Uneori, un nor se asemena foarte tare cu un melc uriaș, alteori cu o girafă. Uneori semăna cu un hamburger, alteori cu o înghețată care se topește în cornetul ei.

Fetița avea și animale preferate: pisicile, câinii, caprele, caii și veverițele dungate. Adevărul este că nu întâlnise încă în viața ei o veveriță dungată, dar, chiar și-așa, le iubea. Pereții camerei ei erau plini de poze cu veverițe dungate.

Încă de când era cât un dop își dorise o pisică. Sau un cățel. Sau o capră. Sau un cal. Dar mama ei, doamna Hayal, îi spunea întotdeauna „Nu se poate! Pisicii îi cade părul și-am să fac alergie, capra behăie și-o să deranjeze vecinii. Iar calul nu avem unde să-l ținem, fetița mea”.

— Dar, mami, vreau și eu să hrănesc un animal!

— Îl vei hrăni când vom merge la grădina zoologică!

— Dar e interzis! Și, oricum, eu vreau să avem animalul nostru la noi acasă!

În cele din urmă, în decursul aceluși an, bunicul ei, domnul Hasan, îi dăruise două broscuțe-țeptoase de apă. Le ținea pe o măsuță într-un bol de sticlă. Le chema Ziua și Noaptea. Dar, cum semănau ca două picături de apă, era greu să-ți dai seama cine-i Ziua și cine-i Noaptea.

Era un copil curios. Citea de la cap la coadă *Enciclopedia animalelor*. Astfel aflase că țestoasele se hrănesc cu râme. Într-o zi, după ce a plouat, a mers afară, a săpat în pământ și a adunat o grămadă de râme. Unele erau scurte, altele lungi ca macaroanele. Le-a pus pe toate în borcan și le-a adus acasă.

— Privește, mami, am strâns de mâncare pentru Ziua și pentru Noaptea!

Dar doamna Hayal s-a dat țipând înapoi.

— Ah, scoate repede creaturile astea din casa mea!

De atunci fetița n-a mai adus niciodată râme acasă. Le hrănea numai cu mâncare specială. Și le mai dădea comprimate de calciu ca să li se îngroașe carapacea. Pentru că, dacă nu aveau o carapace sănătoasă, nu se puteau apăra. Cine știe, poate că și oamenii sunt la fel. Da, nu au carapace, dar trebuie să fie puternici în fața greutăților vieții. [...] Dar era și un lucru important care nu-i plăcea absolut deloc: numele ei!!!

Nu-i plăcea numele ei. Chiar îi era rușine cu el. Ce bine ar fi fost dacă ar fi avut alt nume. [...] Ce multe nume sunt pe acest pământ, unul mai frumos decât celălalt și ușor de pronunțat... Dar mama și tatăl ei nu luaseră în seamă niciunul și, după atâta căutare, îl găsiseră pe cel pe care-l purta acum. Măcar dacă ar mai fi avut unul. Dar nu avea. [...] numele ei era chiar așa: Sakiz Sardunya. Adică *Mușcată Curgătoare*.

— Mamă, cum v-a trecut prin cap să îmi puneți un astfel de nume? Întrebuse ea odată.

— E nume de floare, fetița mea. Ce frumos! îi răspunsese mama. [...]

— De mine râde toată lumea!

— Așa ți se pare ție. De ce să râdă? Toată lumea iubește florile. Punct!

Ori de câte ori doamna Hayal dorea să încheie un subiect, adăuga la sfârșit „Punct!”. Sakiz Sardunya, care îi cunoștea acest obicei, oftă. Uneori e foarte greu să le explici ceva celor mari.

A deschis enciclopedia și a citit. Într-adevăr, exista o floare care se numea „sakiz sardunya”, și anume „mușcată curgătoare”. Numele ei în latină era și mai straniu: *Pelargonium peltatum*. Florile ei erau albe, roz, galbene sau roșii. Țara de origine, Africa de Sud. Era cultivată în ghivece și putea înflori chiar pe parcursul întregului an. Era ținută pe balcoane și pe pervazurile ferestrelor. Frunzele ei miroseau interesant, la fel ca frunzele lămâiului. Din pricina acestui miros, insectele și muștele nu se apropiau de ea.

Elif Shafak, *Fetița căreia nu-i plăcea numele său* (trad. de Sunia Iliaz Acmbabet)

TEXTUL 2

Din vremuri străvechi, oamenii atribuie numelor puteri misterioase. Numele conține o forță puțin înțeleasă, tainică, dar reală, capabilă să înrâurească* viața celui care îl poartă, credeau strămoșii. [...] Studii psihologice și sociologice dintre cele mai serioase arată că numele pot, într-adevăr, să ne influențeze viața, în moduri uneori explicate, altele încă neînțelese pe deplin.

„Nomen est omen”, spuneau romanii: „numele înseamnă destin”. Era expresia convingerii foarte larg răspândite că numele fiecărui om are o mare însemnătate în viața acestuia, influențând felul în care i se va desfășura existența. Multe alte culturi dădeau importanță numelui ca fiind determinant pentru destinul ființei umane care-l poartă, iar acest fel de a gândi prevalează și azi la multe populații ale lumii. De aici, grija de a alege un nume norocos, de bun augur, sau un nume eroic, sau unul care să-l plaseze pe purtător sub ocrotirea unei anumite zeități, a unui sfânt ori a unui animal cu puteri magice. [...] Așadar, numele ne modelează destinul?

Multe studii arată că numele poate exercita o anumită influență, în funcție de anumite situații specifice. Dar această influență este limitată, crede dr. Martin Ford, psiholog la George Mason University, SUA.

„Numele au o influență semnificativă numai atunci când numele e singurul lucru pe care îl știm despre o persoană”, spune el. Dar, pe măsură ce avem tot mai multe surse pe baza cărora să ne putem forma o impresie despre persoana respectivă, importanța numelui descrește. „Dacă adaugi o fotografie, impactul numelui slăbește. Dacă adaugi informații despre personalitate, motivații și capacități, atunci impactul numelui se reduce la minimum”, afirmă dr. Ford.

Cu alte cuvinte, rămâne valabil ceea ce am învățat demult: e bine să nu ne grăbim să ne facem o părere despre o persoană, înainte de a o fi cunoscut cât de cât.

Deși trăim în orașe, în societăți cu diversitate tot mai mare, unde avem de-a face cu fel de fel de oameni, nume și culturi, în adâncul psihicului nostru suntem încă, într-o măsură, tributari unui fel străvechi de a gândi; pe undeva, am rămas tot ființe umane tribale, trăind într-un mic grup de oameni, familiar și sigur, circumspecte față de ideea de „străin” și atașate profund de lucrurile care ne seamănă, pe care le cunoaștem, pe care, într-un mod obscur și ciudat, le simțim „de-ale noastre”. În aceste condiții, numele cu care suntem mai puțin obișnuiți ne pot face să ne formăm păreri greșite, poate chiar să luăm decizii greșite, tocmai din cauza faptului că suntem predispuși să respingem ceea ce percepem ca nefamiliar. [...] Deși la ora actuală, după cum arată studiile, este încă avantajos, în general, pentru oricine să aibă un nume popular în țara în care trăiește, diversitatea implicată de multiculturalitate se reflectă și în diversificarea tot mai accentuată a numelor.

Text adaptat după Mihaela Stănescu, *Nume și destin: cum ne influențează numele existența?*, descopera.ro

* a înrâuri – a influența.

A.

1. Notează, din textul 1, semnificația numelui fetei.

2 puncte

2. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Ziua și Noaptea locuiau

a) într-un bol de sticlă, pe birou.

c) în afara casei, pe o masă.

b) într-un acvariu, pe birou.

d) într-un bol de sticlă, pe o măsuță.

2 puncte

3. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

Conform psihologului Martin Ford, numele unei persoane este foarte important atunci când

a) este bine ales.

c) reprezintă singura informație despre aceasta.

b) este familiar.

d) este popular în țara în care trăiește.

2 puncte

4. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

Nomen est omen reprezintă

a) un dicton latin.

c) denumirea unui studiu psihologic.

b) o credință populară.

d) o părere greșită despre nume.

2 puncte

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a marca dacă acesta este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte.

6 puncte

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Fetița are ochii de culoare verde.		
Bunicul fetei are alergii la părul de pisică.		
Fata se informează în legătură cu numele ei.		

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Conform studiilor, numele ne pot influența viața.		
Legătura dintre nume și destin există în cadrul mai multor culturi.		
Numele neobișnuite sunt agreate de toți oamenii.		

6. Precizează, în unu – trei enunțuri, o trăsătură a personajului, identificată în fragmentul de mai jos, și mijlocul de caracterizare utilizat, ilustrându-l cu o secvență relevantă:

„Era un copil curios. Citea de la cap la coadă *Enciclopedia animalelor*. Astfel aflase că țestoasele se hrănesc cu râme. Într-o zi, după ce a plouat, a mers afară, a săpat în pământ și a adunat o grămadă de râme. Unele erau scurte, altele lungi ca macaroanele. Le-a pus pe toate în borcan și le-a adus acasă”.

6 puncte

7. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text.

6 puncte

8. Crezi că este necesar ca oamenii să fie puternici în fața greutăților vieții, chiar dacă nu au o carapace? Motivează-ți răspunsul, în 50 – 100 de cuvinte, valorificând textul 1.

6 puncte

5. Transcrie, din fragmentul următor, trei pronume de tipuri diferite, pe care le vei preciza.

„Nu-i plăcea numele ei. [...] Ce multe nume sunt pe acest pământ, unul mai frumos decât celălalt și ușor de pronunțat... Dar mama și tatăl ei nu luaseră în seamă niciunul.”

6 puncte

Pronumele	Tipul pronumelui

6. Alcătuieste un enunț asertiv în care un pronume nehotărât să îndeplinească funcția sintactică de complement indirect (1) și o propoziție afirmativă în care cuvântul „fetiță” să fie în cazul genitiv (2).

6 puncte

(1) _____

(2) _____

7. Completează cu o singură propoziție enunțul următor, precizând tipul raportului sintactic din fraza obținută: „Numele ne modelează destinul”.

6 puncte

8. Scrie, pe spațiile libere, forma corectă a cuvintelor subliniate:

6 puncte

— Fetițo, vin-o/vino (1) mâine la magazinul a/al (2) cărui/cărei (3) adresă o ști/știți (4) deja, pentru a-ți/ați (5) achiziționa animalul de companie care/pe care (6) ți-l dorești.

— Fetițo, _____ (1) mâine la magazinul _____ (2) _____ (3) adresă o _____ (4) deja, pentru _____ (5) achiziționa animalul de companie _____ (6) ți-l dorești.

Subiectul al II-lea

20 de puncte

Scrie o compunere, de minimum 150 de cuvinte, în care să o caracterizezi pe fetiță, personajul principal din textul scris de Elif Shafak.

În redactarea caracterizării, vei avea în vedere:

- precizarea a două date de identificare a personajului (nume, vârstă, ocupație, origine, portret fizic etc.);
- numirea a două trăsături morale ale personajului;
- ilustrarea a două mijloace de caracterizare diferite, prin câte o secvență comentată;
- corelarea unei valori personale cu una dintre valorile personajului.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- **conținutul compunerii** – 12 puncte;
- **redactarea compunerii** – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudinea gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

TEXTUL 1

Miresme dulci de flori mă-mbată și mă alintă gânduri blânde...
Ce iertător și bun ți-e gândul, în preajma florilor plâpânde!
Râd în grămadă: flori de nalbă și albe flori de mărgărint,
De parc-ar fi căzut pe straturi un stol de fluturi de argint,

Sfioase-s bolțile spre sară, și mai sfioasă-i iasomia:
Pe fața ei neprihănită se-ngână-n veci melancolia
Seninului de zare strânsă, și-n trandafiri cu foi de ceară
Trăiesc mâhnirile și plânge norocul zilelor de vară.

Atâtea amintiri uitate cad abătute de-o mireasmă:
Parcă-mi arunc-o floare roșă o mână albă de fantasmă,
Ș-un chip bălan lâng-o fereastră răsare-n fulger și se strânge...
De-atuncea mi-a rămas garoafa pe suflet ca un strop de sânge.

Ca nalba de curat odată eram, și visuri de argint
Îmi surâdeau cu drag, cum râde lumina-n foi de mărgărint,
Și dulci treceau zilele toate, și-arar dureri dădeau ocoale...
Ah, amintirile-s ca fulgii rămași uitați în cuiburi goale!

Dimitrie Anghel, *În grădină*

TEXTUL 2

Copilăria mea s-a petrecut afară. Uliță, grădină, curte, împrejurimile satului în care am crescut, grădina din vârful dealului unde mergeam cu bunicul la rărit straturile de morcovi, grădina în care același bunic plantase și altoise ca nimeni altul o grozăvie de livadă, bunic căruia îi datorez cunoștințe despre neamuri și feluri de mere cum rar ne mai este dat să dibuim prin piețele zilelor noastre. De la același Tata Moșu am învățat despre plantele medicinale. Acelea de îl fac bine pe om și la cap, și la betegelile de sezon, și la acelea legate de vârstă, dar și cele folositoare la salvat găinile când dă boala-n ele. Cu bagajul ăsta nostalgic am încercat să-mi găsesc locul într-un oraș în care oameni la fel de mucaliți* ca acasă poate am găsit, dar natură mai greu. Așa că am crescut mici grădini, de la frunze puse în pahare cu apă din care au ieșit rădăcini și apoi au crescut monștri plini de frunze și flori, la bucăți de pământ [...] și am încercat să cresc plante căpoase la fel ca mine și pregătite sufletește pentru vicisitudinile* unei planete care arde sau îngheață. Nu am descoperit apa caldă cu felurile astea de grădini, dimpotrivă, m-am bucurat să îmi găsesc în cărți frați și surori care au îmbrățișat natura în felul ăsta, mult mai profund și mai frumos ca mine și cărora le aduc pioasă recunoștință și mulțumire. Fiindcă iubirile astea, cum sunt grădinile pentru mine, de exemplu, nu au cum să nu fie legate subtil de însăși viața mea, fascinația și fricile mele. [...] Poate ar trebui să povestesc un pic de unde obsesia asta a mea legată de plantele perene*. Menționez la început că am empatizat cu plante dispuse să trăiască fără exces de subvenții din partea omului. În contextul unor spații vaste, o asemenea soluție îmi pare chiar sustenabilă și, legat de acest lucru, o diletantă* entuziastă ca mine poate ține un discurs drăguț, dar vă asigur că există specialiști serioși care v-ar aduce argumente imbatabile că asta este calea cea bună pentru a readuce natura în jurul nostru. Ca reacție la atitudinea păguboasă a panseluțelor, a palmierilor și a platanilor municipalităților, am decis că pot, măcar la nivelul ăsta minuscul, să cresc un exemplu de grădină sustenabilă

3. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

Seria care cuprinde sinonimele contextuale pentru cuvintele subliniate în secvența „Acelea de îl fac bine pe om și la cap, și la betegelile de sezon, și la acelea legate de vârstă” este:

- a) afecțiunea, vechime. c) infirmități, timp.
b) handicapuri, epocă. d) afecțiunile, etate.

2 puncte

4. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

În secvența „În contextul unor spații vaste, o asemenea soluție îmi pare chiar sustenabilă și, legat de acest lucru, o diletantă entuziastă ca mine poate ține un discurs drăguț” există

- a) patru substantive articulate hotărât. c) două substantive articulate hotărât.
b) trei substantive articulate nehotărât. d) patru substantive articulate nehotărât.

2 puncte

5. Selectează, din fragmentul următor, trei pronume de feluri diferite, pe care le vei preciza:

„m-am bucurat să îmi găsesc în cărți frați și surori care au îmbrățișat natura în felul ăsta, mult mai profund și mai frumos ca mine și cărora le aduc pioasă recunoștință și mulțumire”.

6 puncte

Pronumele selectat	Felul pronumelui

6. Alcătuieste un enunț interogativ, în care substantivul „grădină” să fie atribut (1) și un enunț asertiv, în care verbul „a povesti” să fie la timpul perfect simplu, persoana I, singular (2).

6 puncte

(1) _____

(2) _____

7. Transcrie propozițiile din fraza următoare, precizând felul lor: „Menționez la început că am empatizat cu plante dispuse să trăiască fără exces de subvenții din partea omului.”.

6 puncte

8. Rescrie corect enunțul de mai jos, corectând greșelile de orice natură.

6 puncte

Din cauza bunicii mele, am devenit pasionat de grădinarit, în momentul care nu credeam că va mai apare o nouă pasiune pentru mine, de și eu însămi iubeam de mic plantele.

Subiectul al II-lea

20 de puncte

Scrie un text, de minimum 150 de cuvinte, în care să prezinți mesajul poeziei/o semnificație a poeziei în *grădină* de Dimitrie Anghel.

În redactarea textului:

- vei preciza mesajul textului/o semnificație a textului, prin referire la temă;
- vei prezenta două elemente componente ale peisajului;
- vei interpreta două figuri de stil diferite, relevante pentru mesaj/semnificație;
- vei menționa o emoție exprimată/un sentiment exprimat în textul poetic, justificându-ți alegerea.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- **conținutul compunerii** – 12 puncte;
- **redactarea compunerii** – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudinea gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Limba și literatura română

Ghid complet
pentru Evaluarea Națională 2026
- clasa a VIII-a -

Modele de rezolvare

Modele de rezolvare

Testul 1 - model de rezolvare

Subiectul I

70 de puncte

A.

1. „mușcată curgătoare”; 2. d; 3. c; 4. a.

5. Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Fetița are ochii de culoare verde.		x
Bunicul fetei are alergii la părul de pisică.		x
Fata se informează în legătură cu numele ei.	x	

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Conform studiilor, numele ne pot influența viața.	x	
Legătura dintre nume și destin există în cadrul mai multor culturi.	x	
Numele neobișnuite sunt apreciate de toți oamenii.		x

6. O trăsătură a personajului este curiozitatea. Aceasta reiese, prin caracterizare directă, realizată de narator, din secvența: „Era un copil curios”.

7. Un element de conținut comun este referirea la numele unei persoane. În textul 1, personajului principal nu-i plăcea numele său: „Dar era și un lucru important care nu-i plăcea absolut deloc: numele ei!!!”. În textul 2, se prezintă informații despre modul în care numele unei persoane îi poate influența destinul, o credință răspândită în foarte multe culturi: „Multe alte culturi dădeau importanță numelui ca fiind determinant pentru destinul ființei umane”.

8. Consider că este necesar ca oamenii să fie puternici în fața greutăților vieții. Un argument care susține opinia formulată este că, deși nu au, precum broaștele-țestoase, o carapace care să-i protejeze, ei își creează un sistem propriu de apărare, pentru a trece cu bine peste greutăți, acesta echivalând cu o „carapace” interioară. De exemplu, în textul 1, fetița căreia i se refuzase de mai multe ori posibilitatea de a avea un animal de companie, depășește această neîmplinire și se dedică îngrijirii broscuțelor, oferindu-le comprimatele de calciu care le pregătește carapacea pentru viața de adult.

9. Textul 1 poate fi asociat cu opera literară „Black Beauty”, de Anna Sewell. O valoare comună este grija pentru animale. În textul 1, fetița se dedică îngrijirii celor două broscuțe, cărora le dă „comprimate de calciu ca să li se îngroașe carapacea”. În textul citit ca lectură suplimentară, calul creează o legătură specială cu antrenorul său, John, care se remarcă prin grija cu care tratează animalele.

B.

1. a; 2. c; 3. c; 4. a.

5.

Pronumele	Tipul pronumelui
„ei”	pronume personal
„celălalt”	pronume demonstrativ de diferențiere
„niciunul”	pronume negativ

6. (1) I-am dat fiecăruia câte o carte.
(2) Rochia fetei era nouă.
7. Numele ne modelează destinul, deci este foarte important.

Între cele două propoziții se stabilește un raport de coordonare prin joncțiune.

8. *vino, a, cărui, știi, a-ți, pe care.*

Subiectul al II-lea

20 de puncte

Personajul, o ființă imaginară care participă la acțiune într-un text narativ, reprezintă un element esențial prin care autorul își transmite viziunea particulară asupra temei abordate. Fragmentul din opera literară „Fetița căreia nu-i plăcea numele său”, de Elif Shafak, conturează portretul unei fete, Sakiz Sardunya, atât prin intermediul caracterizării directe, cât și al celei indirecte.

Sakiz Sardunya este personajul principal, fiind prezentat pe parcursul acțiunii în relație cu familia sa. Încă de la începutul fragmentului, naratorul obiectiv realizează portretul ei fizic, prin intermediul caracterizării directe: „nici prea înaltă, nici prea scundă”, fata are părul castaniu și este „slăbuță”. De asemenea, sunt enumerate pasiunile sale, precum cititul, desenatul, activitățile fizice, ascultatul muzicii, gătitul.

O trăsătură morală a personajului, reieșită prin caracterizare indirectă, este creativitatea. Aceasta este evidentă în secvența în care naratorul dezvăluie cititorului jocul ei preferat de „a ghici forme cunoscute în norii de pe cer”. Astfel, fetița face niște conexiuni inedite, asemănându-i cu un melc, cu o girafă, cu un hamburger sau cu o înghețată.

O altă trăsătură morală a fetei este grija față de broscuțele sale, Ziuă și Noaptea. Trăsătura reiese tot prin caracterizare indirectă. Fata își dorește foarte mult un animal de companie, dar mama sa, doamna Hayal, o descurajase de fiecare dată. Bunicul i-a dăruit însă broaștele-țestoase, iar ea se informează despre îngrijirea lor, adună râme pentru a le hrăni, spre disperarea mamei, le servește apoi cu mâncare specială și cu tablete de calciu care le ajută să-ți fortifice carapacea.

De asemenea, fetița este caracterizată direct prin numele pe care îl poartă, care, deși nu-i place, se referă la o floare deosebită, „mușcata curgătoare”, și, așa cum afirmă mama, „toată lumea iubește florile”; despre planta pe care o sugerează numele său, fata, „un copil curios”, se informează, citind într-o enciclopedie.

O valoare personală corelată cu cea a personajului este bunătatea. Fetița se remarcă prin modul în care își îngrijește animalele de companie, chiar dacă uneori activitatea nu e pe placul mamei. În mod similar, și mie îmi place să ajut ființele din jur și îmi place să-i ofer tot ceea ce are nevoie cățelului meu, Max.

Sakiz Sardunya, personajul principal al textului literar „Fetița căreia nu-i plăcea numele său” de Elif Shafak, întruchipează copilul sensibil, iubitor, atașat de membrii familiei sale și farmecă cititorul prin inocență și mărinimie.

Testul 2 – model de rezolvare

Subiectul I

70 de puncte

A.

1. bunic, grădină; 2. a; 3. b; 4. d.

5. Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Un reper temporal din poezie este <i>seara</i> .	x	
Amintirile sunt comparate cu garoafele.		x
Vocea poetică își amintește cu nostalgie de tinerețe.	x	